

วารสารวิทยบริการ

ปีที่ ๒๓ ฉบับที่ ๑ มกราคม-เมษายน ๒๕๕๕

การศึกษาดูงานภาคเหนือ ตอนที่ ๑

พิเชษฐ เพียรเจริญ อำนาจ สุคนเขตร์

การศึกษาดูงานภาคเหนือ ตอนที่ ๑
 สำนักบริการเทคโนโลยีสารสนเทศ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
 (Information Technology Service Center, Chiangmai University)

พิเชษฐ เพียรเจริญ*

อำนาจ สุคนเขตร์**

*นักวิชาการโสตทัศนศึกษาชำนาญการพิเศษ สำนักวิทยบริการ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์

**นักวิชาการอุดมศึกษา สำนักวิทยบริการ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์

ในช่วงต้นเดือนพฤษภาคม 2554 สำนักวิทยบริการ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ ได้นำบุคลากรไปศึกษาดูงานด้านห้องสมุดและเทคโนโลยีทางการศึกษา มหาวิทยาลัยในภาคเหนือ โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อเพิ่มพูนทักษะความรู้ แลกเปลี่ยนประสบการณ์ การเรียนรู้ ดูงานเทคโนโลยี ที่ทันสมัย ในตอนที่ ๑ นี้จะขอนำเสนอการศึกษาดูงานที่สำนักบริการเทคโนโลยีสารสนเทศ มหาวิทยาลัย เชียงใหม่

ประวัติและความเป็นมา

ตามพระราชบัญญัติมหาวิทยาลัยเชียงใหม่ พ.ศ.๒๕๕๑ ประกาศให้มหาวิทยาลัยเชียงใหม่เป็น หน่วยงานในกำกับของรัฐ ซึ่งไม่เป็นส่วนราชการตามกฎหมายว่าด้วยระเบียบบริหารราชการแผ่นดิน กฎหมายว่าด้วยระเบียบบริหารราชการกระทรวงศึกษาธิการ และกฎหมายว่าด้วยการปรับปรุงกระทรวง ทบวง กรม และไม่ใช่วิชาศึกษาตามกฎหมายว่าด้วยวิธีการงบประมาณและกฎหมายอื่น และได้มี ประกาศ เรื่อง การจัดตั้งส่วนงานของมหาวิทยาลัยเชียงใหม่ พ.ศ.๒๕๕๑ และประกาศใน ราชกิจจานุเบกษาเมื่อวันที่ ๔ กรกฎาคม ๒๕๕๑ ให้ใช้ชื่อ “สำนักบริการเทคโนโลยีสารสนเทศ” แทน “สถานบริการเทคโนโลยีสารสนเทศ” เป็นหน่วยงานอิสระมีฐานะเทียบเท่าคณะ โดยมุ่งเน้นภารกิจหลัก ด้านระบบเครือข่ายคอมพิวเตอร์ สื่อการเรียนการสอน ระบบเทคโนโลยีสารสนเทศ การเผยแพร่ความรู้ แก่นักศึกษา บุคลากรทั้งภายในและภายนอกมหาวิทยาลัย ตลอดจนทำหน้าที่สนับสนุนและส่งเสริมการ ดำเนินงานวิจัย สำนักบริการเทคโนโลยีสารสนเทศมีประวัติความเป็นมาโดยสรุปดังนี้

๑ มีนาคม ๒๕๒๕ เริ่มจัดตั้งสำนักบริการคอมพิวเตอร์ เป็นหน่วยงานอิสระมีฐานะเทียบเท่า คณะ

๒๕ กรกฎาคม ๒๕๔๑ จัดตั้งโครงการศูนย์เทคโนโลยีสารสนเทศ

๒๒ สิงหาคม ๒๕๔๔ ยุบรวมศูนย์เทคโนโลยีสารสนเทศเข้ากับสำนักบริการคอมพิวเตอร์

๒๓ มีนาคม ๒๕๔๕ จัดตั้งสถานบริการเทคโนโลยีสารสนเทศ มีการบริหารจัดการที่เป็นอิสระ ภายใต้การกำกับดูแลของสำนักบริการคอมพิวเตอร์

๕ เมษายน ๒๕๔๕ ออกระเบียบมหาวิทยาลัยเชียงใหม่ ว่าด้วยสถานบริการเทคโนโลยี สารสนเทศ พ.ศ. ๒๕๔๕ มีการโอนภารกิจของสำนักบริการคอมพิวเตอร์ไปเป็นภารกิจของ สถานบริการ เทคโนโลยีสารสนเทศ

๑ พฤษภาคม ๒๕๔๕ มีคำสั่ง ให้บุคลากรสำนักบริการคอมพิวเตอร์ ไปปฏิบัติงานที่สถาน บริการเทคโนโลยีสารสนเทศ

๑ สิงหาคม ๒๕๔๕ ออกระเบียบเพื่อการบริหารงาน สถานบริการเทคโนโลยีสารสนเทศ

๑๔ กุมภาพันธ์ ๒๕๔๖ กำหนดหลักเกณฑ์การบริหารงานสถานบริการเทคโนโลยีสารสนเทศ

๒๐ กันยายน ๒๕๔๘ ออกระเบียบมหาวิทยาลัยเชียงใหม่ว่าด้วยสถานบริการเทคโนโลยี สารสนเทศ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ (ฉบับที่ ๒) พ.ศ.๒๕๔๘

๙ มิถุนายน ๒๕๕๑ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ได้มีประกาศจัดตั้งส่วนงาน ของมหาวิทยาลัยเชียงใหม่ พ.ศ.๒๕๕๑ ให้ใช้ชื่อ "สำนักบริการเทคโนโลยีสารสนเทศ" แทน "สำนักบริการคอมพิวเตอร์ และสถาน บริการเทคโนโลยีสารสนเทศ"

๕ กรกฎาคม ๒๕๕๑ สำนักบริการเทคโนโลยีสารสนเทศได้รับการจัดตั้งขึ้นอย่างเป็นทางการ ในราชกิจจานุเบกษา (ลงวันที่ ๕ กรกฎาคม ๒๕๕๑)

วิสัยทัศน์

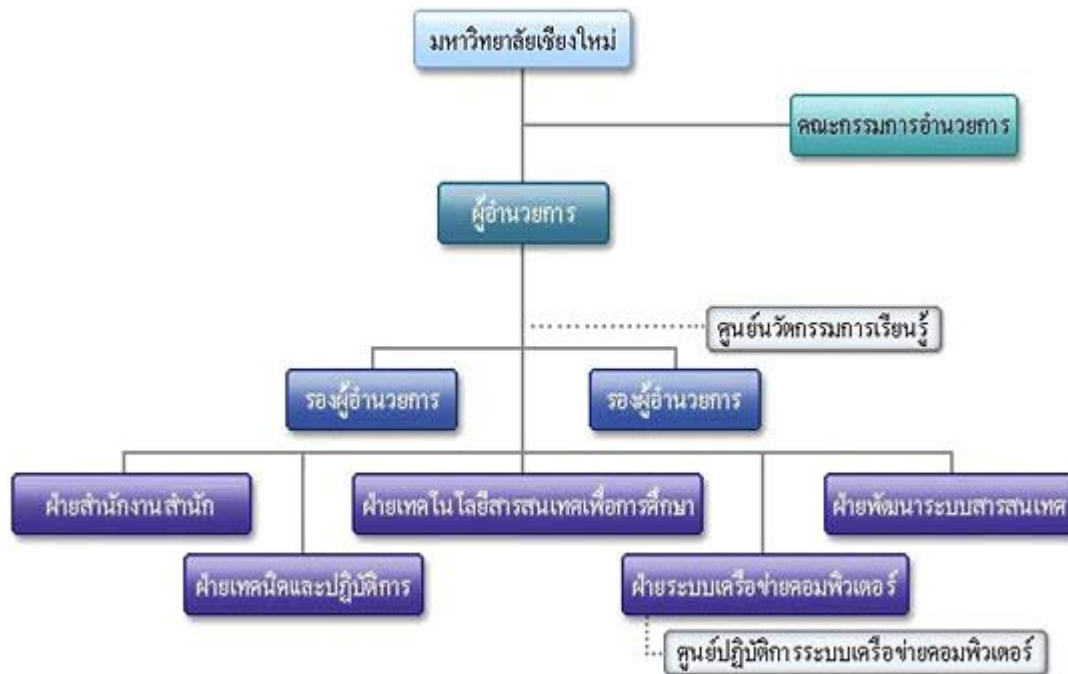
เป็นองค์กรแห่งการให้บริการเทคโนโลยีสารสนเทศชั้นนำ ที่มุ่งเน้นความเป็นเลิศด้านการให้บริการตามมาตรฐานสากล ด้านเทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อการศึกษา การบริหารจัดการ เพื่อการพัฒนา มหาวิทยาลัยและชุมชนอย่างยั่งยืน

พันธกิจ

สำนักบริการเทคโนโลยีสารสนเทศ มุ่งมั่นในการพัฒนางานด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ ซึ่งสนองตอบต่อนโยบาย ยุทธศาสตร์ และพันธกิจของมหาวิทยาลัยเชียงใหม่อย่างต่อเนื่อง พร้อมทั้งเป็นหน่วยงานหลักที่จะนำพามหาวิทยาลัยไปสู่มหาวิทยาลัยในรูปแบบ Cyber University โดยเฉพาะอย่างยิ่ง ในด้านการเรียนการสอน การบริหารจัดการ และการดำเนินงานโดยใช้หลักธรรมาภิบาล (Good Governance) โดยคำนึงถึงการประกันคุณภาพการให้บริการด้านเทคโนโลยีสารสนเทศได้ในระดับสากล

- บริหารจัดการระบบเครือข่ายคอมพิวเตอร์หลัก ของมหาวิทยาลัยเชียงใหม่ (University Backbone) ให้มีประสิทธิภาพและเกิดประโยชน์สูงสุด
- พัฒนาระบบการเรียนการสอนโดยใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ (e-Learning) ซึ่งจะส่งเสริมให้มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ก้าวเข้าสู่การเป็นมหาวิทยาลัยไซเบอร์ (Cyber University) ซึ่งสนับสนุนการเรียนรู้ในลักษณะ ทุกที่ทุกเวลา
- พัฒนาศูนย์มาตรฐานข้อมูลกลาง (Data Center) เพื่อสนับสนุนการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศด้านการบริหารและการจัดการ (MIS)
- จัดฝึกอบรมและเผยแพร่ความรู้ทางเทคโนโลยีสารสนเทศให้กับชุมชน ทั้งภายในและภายนอกมหาวิทยาลัยเชียงใหม่
- พัฒนาและติดตามความก้าวหน้าของเทคโนโลยีสารสนเทศ เพื่อเสนอแนวทางที่เหมาะสมต่อหน่วยงานต่างๆ ในการนำเทคโนโลยีสารสนเทศมาประยุกต์ใช้ในการเรียนการสอน การบริหาร ข้อสนเทศและการบริหารจัดการ

โครงสร้างองค์กร

ค่านิยมองค์กร

ผู้บริหารและบุคลากรของสำนักฯ ทุกคน ได้ตระหนักถึงความรับผิดชอบร่วมกัน ที่จะนำพาองค์กรไปสู่จุดหมายปลายทางแห่งการพัฒนา และบรรลุเป้าประสงค์ที่ได้กำหนดไว้ โดยมีค่านิยมร่วม (Shared Values) ของบุคลากรในทุกระดับไปในแนวทางเดียวกัน จะช่วยขับเคลื่อนให้การดำเนินงานขององค์กรเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ ดังนั้น ค่านิยมร่วมของสำนักฯ (ITSC Shared Values) จึงประกอบไปด้วยปัจจัยสำคัญ ดังนี้

Innovative เน้นความคิดที่แปลกใหม่ และสร้างสรรค์เพื่อพัฒนางาน และการเรียนรู้

Team-Driven การทำงานเป็นทีม ช่วยเหลือกัน มีความเอื้อเฟื้อต่อกัน ร่วมมือ ร่วมใจในการทำงาน และแก้ไขปัญหาในการทำงานอย่างเป็นระบบและนำเทคโนโลยีใหม่มาประยุกต์ใช้ในการทำงาน

Service-Oriented เอาใจใส่การบริการต้องคำนึงถึงความพึงพอใจของลูกค้า และผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย (Stakeholders) เป็นหลัก โดยใช้หลักธรรมาภิบาลในการทำงาน

Continuous Improvement การปรับปรุงด้วยระบบคุณภาพ มีการตรวจสอบ ประเมินและพัฒนางาน และบุคลากรอย่างต่อเนื่อง

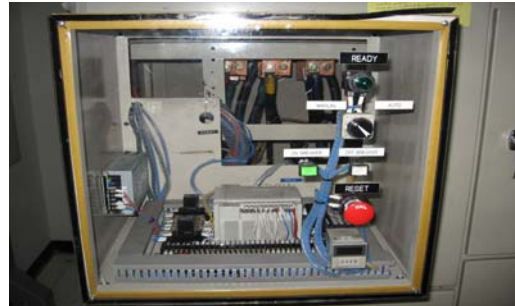
สรุปผลการศึกษาดูงาน

ด้านอาคารสถานที่ (Building) มีภูมิทัศน์ที่สวยงาม ปรับปรุงจากอาคารเก่าให้มีความทันสมัย โดยใช้การออกแบบสไตล์โมเดิร์น มีการใช้โชนสีเข้ามาช่วยเสริมสร้างบรรยากาศในการทำงานและการเรียนรู้ ก่อปรกับรอบๆ อาคารมีต้นไม้ใหญ่ปกคลุมทำให้ร่มรื่น เย็นสบาย ภายในอาคารมีการแบ่งพื้นที่การใช้งานออกเป็นฝ่ายและศูนย์ต่างๆ มีครุภัณฑ์ที่ออกแบบให้ใช้งานตามภารกิจของฝ่ายและศูนย์ต่างๆ

ด้านระบบบริหารจัดการการเรียนรู้ (LMS: Learning Management System) สำนักบริการเทคโนโลยีสารสนเทศ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ ได้พัฒนาระบบบริหารจัดการการเรียนรู้ หรือ Learning Management System (LMS) ที่มีชื่อว่า Knowledge Creator (KC) เพื่อใช้ในการเรียนการสอนของคณาจารย์และนักศึกษาในมหาวิทยาลัยเชียงใหม่ โดยล่าสุดที่ได้ทำการพัฒนาขึ้นมีชื่อว่า KC-Moodle เวอร์ชัน ๕ (<http://cmuonline.cm.edu>) KC-Moodle คือ ระบบบริหารจัดการการเรียนรู้ที่ประกอบไปด้วยเครื่องมือที่หลากหลาย สำหรับผู้สอนและผู้เรียนใช้ในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนได้อย่างง่าย สะดวก รวดเร็ว และมีประสิทธิภาพสูง ซึ่งเครื่องมือต่างๆ ที่น่าสนใจที่ได้ถูกบรรจุไว้ใน KC-Moodle และได้นำเอาระบบบริหารจัดการกิจกรรม การเรียนรู้หรือ LAMS (Learning Management System) เข้ามาเชื่อมต่อภายในระบบ เพื่อให้ผู้สอนมีทางเลือกในการสร้างกิจกรรม และสามารถลำดับกิจกรรมได้ตามความต้องการ รวมไปถึงสามารถตรวจสอบการเข้าร่วมกิจกรรมของผู้เรียนได้โดยละเอียด ซึ่งนับเป็นเครื่องมือที่น่าสนใจและจะช่วยเพิ่มประสิทธิภาพในการเรียนในรูปแบบออนไลน์ให้กับผู้สอนมากยิ่งขึ้น

ด้านอีเลิร์นนิ่ง (e-Learning) เป็นงานหนึ่งที่ได้รับการยอมรับจากองค์กรต่างๆ ทั้งในวงการศึกษาระดับประเทศและระดับนานาชาติ จุดเด่นของสื่ออีเลิร์นนิ่ง ที่ผลิตขึ้นคือ มีการออกแบบอย่างมีคุณภาพตามหลักการออกแบบการสอนทางคอมพิวเตอร์และจิตวิทยาการเรียนการสอนทางคอมพิวเตอร์ มี Hardware และ Software สำหรับผลิตสื่ออีเลิร์นนิ่งขั้นสูงพร้อมทั้งบุคลากรที่มีความชำนาญเฉพาะทาง มีการพัฒนาอีเลิร์นนิ่งในรูปแบบเกม (Game Base e-Learning) เพื่อให้ผู้เรียนสามารถเรียนรู้ผ่านทางเกมคอมพิวเตอร์ที่สร้างขึ้นโดยใช้ Open Source Software จนได้รับรางวัลสภากิจการแห่งชาติ : รางวัลผลงานประดิษฐ์คิดค้น รางวัลประกาศเกียรติคุณ ประจำปี ๒๕๕๓ เรื่อง "การพัฒนา Game Based e-Learning ต้นแบบสำหรับการศึกษาในระดับอุดมศึกษา" ใช้ชื่อผลงาน "Eternal Story เรื่องเล่าขานนิรันดร์" และรางวัลรองชนะเลิศอันดับ ๒ ประเภท PC Game (Youth) จากสำนักงานส่งเสริมอุตสาหกรรมซอฟต์แวร์แห่งชาติ (องค์การมหาชน) หรือ SIPA ในงาน Thailand Animation & Multimedia 2007 หรือ งาน TAM 2007 ใช้ชื่อผลงาน Tsunami Game มีการฝึกอบรมด้านการพัฒนาอีเลิร์นนิ่งอย่างต่อเนื่องโดยจัดตั้งเป็น HUB ฝึกอบรมในเขตภาคเหนือสามารถดำเนินการจัดฝึกอบรมได้ตลอดทั้งปี

ด้านระบบเครือข่าย (Networking) มีการลงทุนด้านระบบเครือข่ายคอมพิวเตอร์ไร้สาย ใช้ชื่อว่าระบบว่า "จัมโบเน็ต (Jumbo-Net)" ทั่วทั้งมหาวิทยาลัยเชียงใหม่ บุคลากรและนักศึกษาสามารถใช้งานได้ตลอด ๒๔ ชั่วโมง ใช้งบประมาณ ๑๐ ล้านบาท ในการติดตั้งห้องเครื่องแม่ข่าย และใช้งบประมาณ ๓ ล้านบาท ติดตั้งระบบไฟฟ้าสำรอง มีการใช้ระบบปรับเปลี่ยนไฟฟ้าอัตโนมัติงบประมาณ ๓ ล้านบาท

ด้านห้องผลิตรายการโทรทัศน์ (Studio) ใช้งบประมาณ ๓ ล้านบาท เพื่อสร้างเป็นห้องผลิตรายการโทรทัศน์ มีขีดความสามารถเผยแพร่รายการโทรทัศน์สดผ่านทางอินเทอร์เน็ตได้ตลอด ๒๔ ชั่วโมง รองรับภารกิจต่าง ๆ ของมหาวิทยาลัยเชียงใหม่และหน่วยงานภายนอก

สำหรับในตอนต่อไป จะนำเสนอการศึกษาดูงานศูนย์เทคโนโลยีสารสนเทศ มหาวิทยาลัยแม่โจ้ (Information Technology Center, Maejo University)
